

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

2011

Nr 13

Nr 13

LANDSKAPSLAG

om gymnasieutbildning

Föredragen för Republikens President¹⁾ den 4 februari 2011

Utfärdad i Mariehamn den 15 februari 2011

I enlighet med lagtingets beslut¹ föreskrivs:

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens tillämpningsområde och tillsynsmyndighet

I denna lag finns bestämmelser om gymnasieutbildning och annan utbildning på gymnasienivå samt om gymnasieexamen. Landskapsregeringen har ett övergripande utvecklings-, lednings- och tillsynsansvar för den utbildning och verksamhet som bedrivs med stöd av denna lag.

2 §

Gymnasieutbildning och annan utbildning på gymnasienivå

Med gymnasieutbildning avses allmänbildande gymnasieutbildning och grundläggande yrkesutbildning, som leder till en gymnasieexamen med angiven studie- eller yrkesinriktning. Gymnasieutbildning ska med grundskolan som grund ge de studerande kunskaper och färdigheter som förberedelse för högskolestudier eller andra på gymnasieutbildningen baserade studier eller för att självständigt utöva ett yrke.

Den allmänbildande gymnasieutbildningen och den grundläggande yrkesutbildningen kan kombineras i olika utbildningsprogram.

Med annan utbildning på gymnasienivå avses allmänbildande eller yrkesinriktad utbildning ordnad som *kompletteringsutbildning*, vilket krävs för att bibehålla eller uppnå en kompetens, *vidareutbildning* som höjer kompetensen genom att bygga på en tidigare avlagd examen med en högre examen, *fortbildning* som krävs för att en yrkesverksam ska kunna bibehålla och utveckla sin yrkesskicklighet samt *kursverksamhet*.

3 §

Gymnasieutbildningens allmänna mål

Gymnasieutbildningen ska vara tillgänglig för alla. De studerande ska ges kunskaper och färdigheter som de behöver för fortsatta studier eller för att självständigt utöva ett yrke. Utbildningen ska främja entreprenörskap, social och kommunikativ kompetens, samarbetsförmåga samt ett livslångt lärande.

Gymnasieutbildningen ska främja de studerandes utveckling till harmoniska människor och ansvarskännande samhällsmedlemmar. I utbildningen ska hänsyn tas till studerande med funktionsnedsättning eller särskilda behov. De studerande ska ges inflytande, medan-

¹⁾ Lagens 44 § 1 mom. förordnades att förfalla.

²⁾ Lr framst. nr 22/2009–2010

Ku bet. nr 9/2009–2010

svar och delaktighet i planering och genomförande av studierna.

Undervisningen ska ge de studerande insikter i och förståelse för landskapets självstyrelse, historia och kultur samt värna det svenska språket.

Verksamheten ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar, främja principen om alla människors lika värde, internationell förståelse och fredsvilja samt främja jämställdhet mellan könen.

4 §

Huvudman

Gymnasieutbildning och annan utbildning på gymnasienivå ordnas vid myndigheten Ålands gymnasium i skolorna Ålands lyceum och Ålands yrkesgymnasium i enlighet med bestämmelserna i 5 kap. Landskapsregeringen är huvudman för utbildningen vid Ålands gymnasium.

Landskapsregeringen kan bevilja offentlig- och privaträttsliga juridiska personer tillstånd att ordna utbildning som vid sidan av Ålands gymnasium erbjuder gymnasieutbildning och annan utbildning på gymnasienivå. Dessa huvudmän benämns i denna lag fristående huvudmän. I tillståndet ska åtminstone följande uppgifter anges: det ansvariga förvaltningsorganet för skolan, utbildningsuppgiften, examina, utvärdering av utbildningen, möjligheterna att rätta beslut och uppbära avgifter samt övriga grunder för att ordna utbildningen. I ett tillstånd ska landskapsregeringen ange om en fristående huvudman har rätt att tillsätta yrkesråd samt att besluta om tillgodoräkning av tidigare studier och kunskaper samt om validering för arbetsmarknadens behov. Landskapsregeringen kan bevilja landskapsbidrag till fristående huvudmän som erbjuder gymnasieutbildning som uppfyller de krav som bestäms i denna lag. Landskapsregeringen kan i förordning besluta närmare om villkoren för beviljandet av landskapsbidrag. Landskapsregeringen kan återkalla ett tillstånd att ordna utbildning om utbildningen inte fyller de krav som bestäms för beviljandet av tillståndet eller om utbildningen ordnas i strid med denna lag eller bestämmelser och föreskrifter som har utfärdats med stöd av denna lag.

5 §

Benämningar i denna lag

I denna lag används även de kortare benämningarna lyceet för Ålands lyceum och yrkesgymnasiet för Ålands yrkesgymnasium. För Ålands gymnasiums samordnings- och re-

sursenhet används även benämningen samordningsenheten.

Med skola avses i denna lag de skolor som finns inom Ålands gymnasium såväl som skolor som upprätthålls av fristående huvudmän.

2 kap.

Utbildning och undervisning

Utbildning och undervisningsformer

6 §

Inledande bestämmelser

Utbildning kan ordnas som när-, distans-, flerformsundervisning och läroavtalsutbildning. Utbildning kan vidare ordnas i praktiska arbetsuppgifter och som lärande i arbete. Sådan utbildning kan ges på en arbetsplats. Studierna kan delvis ordnas på annat sätt om en studerande redan till någon del anses ha de kunskaper och färdigheter som motsvarar de studier som ingår i examen eller om det är motiverat på grund av den studerandes hälsotillstånd.

Undervisningen är offentlig med undantag för undervisning som ordnas på arbetsplatser. En rektor kan av särskilda skäl begränsa tillträde till undervisning.

Läsåret börjar den 1 augusti och slutar den 31 juli.

7 §

Undervisningsspråk

Undervisningsspråket är svenska. Vid språkundervisning kan respektive språk användas som undervisningsspråk. Vid tillfällig undervisning kring visst tema kan undervisningsspråk som anknyter till temat användas. I enlighet med landskapsregeringens tillstånd får även annat språk än svenska användas som undervisningsspråk, om detta är förenligt med målen för utbildningen.

8 §

Allmänbildande gymnasieutbildning

Allmänbildande gymnasieutbildning motsvarar tre års heltidsstudier som ska slutföras senast inom fyra år. Med grundskolan som grund förbereder den allmänbildande gymnasieutbildningen de studerande för högskolestudier samt andra på gymnasieutbildning baserade studier.

Landskapsregeringen utfärdar i landskapsförordning bestämmelser om den allmänbildande gymnasieutbildningens innehåll och omfattning.

Närmare bestämmelser om den allmänbildande gymnasieutbildningen finns i läroplansgrunderna.

9 §

Grundläggande yrkesutbildning

Grundläggande yrkesutbildning motsvarar tre års heltidsstudier som ska slutföras senast inom fyra år. Utbildningen ordnas i form av utbildningsprogram. Den grundläggande yrkesutbildningen ska med grundskolan som grund ge den studerande sådana teoretiska och praktiska kunskaper och färdigheter som krävs för att självständigt utöva ett yrke. Den grundläggande yrkesutbildningen ska dessutom förbereda de studerande för yrkesinriktad högskoleutbildning eller andra på gymnasieutbildning baserade studier.

Landskapsregeringen utfärdar i landskapsförordning bestämmelser om den grundläggande yrkesutbildningens innehåll och omfattning samt om examensbenämningar för gymnasieexamina med yrkesinriktning.

Närmare bestämmelser om grundläggande yrkesutbildning finns i läroplansgrunderna.

10 §

Kompletteringsutbildning och vidareutbildning

En kompletteringsutbildning och en vidareutbildning bygger på en gymnasieutbildning. Kompletteringsutbildning och vidareutbildning ska med gymnasieutbildningen som grund eller med ett tillräckligt kunnande som grund ge den studerande ytterligare teoretiska och praktiska kunskaper och färdigheter som krävs för att kvalificera sig för krävande uppgifter inom ett yrkesområde. Utbildningen ordnas i nära samarbete med arbetslivet. Utbildningen ska förmedla kunskap som genererats inom berört arbetslivsområde och utformas så att en hög kvalitet och yrkesrelevans uppnås.

Utbildningen kan leda till en examen inom angivet yrkesområde.

Landskapsregeringen beslutar i landskapsförordning om utbildningens omfattning samt om examensbenämningar för examina som avses i denna bestämmelse.

11 §

Läroavtal och läroavtalsutbildning

En läroavtalsutbildning är en yrkesutbildning som ges på en arbetsplats i samband med praktiska arbetsuppgifter kombinerad med teoretisk undervisning. Läroavtalsutbildning kan ges som grundläggande yrkesutbildning, kompletteringsutbildning, vidareutbildning eller annan yrkesinriktad utbildning.

Närmare bestämmelser om läroavtalsutbildning finns i landskapslagen (1998:59) om läroavtalsutbildning. Med iakttagande av lagstiftningen om läroavtalsutbildning beslutar huvudmannen om läroavtals, företagarläroavtals och tjänstemannaläroavtals innehåll, form och villkor för godkännande samt om det personliga studieprogrammet.

12 §

Utbildning i praktiska arbetsuppgifter och lärande i arbete

Utbildning som avses i 9 och 10 §§ kan i fråga om praktiska arbetsuppgifter och lärande i arbete ges på en arbetsplats. Sådan utbildning ska bygga på ett skriftligt avtal mellan skolan och arbetsgivaren. Annan utbildning på en arbetsplats än läroavtalsutbildning ska ordnas så att den studerande inte står i ett arbetsavtalsförhållande till arbetsgivaren. Om det särskilt avtalas kan annan utbildning ordnas även så att ett arbetsavtal ingås.

I enlighet med det som gäller för arbetstagare svarar arbetsgivaren för en studerandes skydd i arbetet vid utbildning på en arbetsplats, även i de fall en studerande inte står i ett anställningsförhållande till arbetsgivaren.

13 §

Tystnadsplikt för studerande

En studerande i utbildning som ordnas i anslutning till praktiska arbetsuppgifter på en arbetsplats omfattas av de bestämmelser om tystnadsplikt som gäller för arbetstagare och tjänstemän i motsvarande arbetsuppgifter.

14 §

Stödundervisning och specialundervisning

Stödundervisning ges, utöver eller som alternativ till den övriga undervisningen, till studerande som tillfälligt inte lyckas följa studietakten eller annars behöver sådant stöd.

Specialundervisning ges, utöver eller som alternativ till den övriga undervisningen, till studerande som har

- 1) lindriga inlärnings- eller anpassningssvårigheter, eller som har
- 2) konstaterats ha behov av det på grund av funktionsnedsättning eller därmed jämförbar orsak.

Inom specialundervisningen ska undervisningen anpassas så att den studerande i så stor utsträckning som möjligt når samma kompetens som i annan utbildning.

För studerande som överförs till annan än tillfällig specialundervisning ska utarbetas en individuell plan för specialundervisning.

Närmare bestämmelser om stödundervisningen, specialundervisningen och om den individuella plan som avses i 4 mom. fastställs i läroplansgrunderna.

15 §

Studiehandledning

En studerande har rätt att få studiehandledning. Till studiehandledning hör att bistå de studerande vid val av studievägar samt att underlätta övergången mellan utbildningar och utbildningsnivåer.

Läroplansgrunder, läroplan och personlig studieplan

16 §

Läroplansgrunder

Landskapsregeringen ska besluta om läroplansgrunder för gymnasieutbildningen och annan utbildning på gymnasienivå. I läroplansgrunderna fastställs de övergripande målen för utbildningen och beskrivs den underliggande kunskapssynen. I läroplansgrunderna anges grunderna för sådana individuella val som kan leda till fler än en examen.

I läroplansgrunderna fastställs även bestämmelser om

- 1) särskilda temaområden i utbildningen,
- 2) stödundervisning och specialundervisning,
- 3) studiehandledning,
- 4) studerandes personliga studieplan,
- 5) individuell plan för specialundervisning som avses i 14 § 3 mom.,
- 6) tillgodoräknande av tidigare studier och erkännande av kunskaper,
- 7) generella bedömningsgrunder för yrkesprov och för validering som krävs för att enligt arbetsmarknadsbehov utöva ett visst yrke,
- 8) bedömning och utfärdande av betyg och intyg som avses i 32 §,
- 9) intern utvärdering och kvalitetssäkring av utbildningen samt om
- 10) övriga grunder för utbildningen.

För den *allmänbildande gymnasieutbildningen* finns i läroplansgrunderna särskilda bestämmelser om

- 1) vilka läroämnena är och grunderna för de olika läroämnena,
- 2) fördelning av undervisningstid mellan olika ämnen och ämnesgrupper samt om
- 3) bedömning av studerandes prestationer.

För den *grundläggande yrkesutbildningen* finns i läroplansgrunderna särskilda bestämmelser om

- 1) vilka ämnen som ingår i de obligatoriska allmänna ämnena och grunderna för de olika obligatoriska allmänna ämnena,

- 2) grunder för yrkesämnesstudier och lärande i arbete,

- 3) fördelning av undervisningstid mellan obligatoriska allmänna ämnen, yrkesämnena och valbara ämnen samt om

- 4) bedömning av studerandes prestationer.

För *kompletteringsutbildning* och *vidareutbildning* samt sådan annan utbildning som avses i 27 § finns i läroplansgrunderna särskilda bestämmelser om målen och fördelningen mellan de yrkesspecifika ämnena och lärande i arbete.

17 §

Läroplan

Utgående från läroplansgrunderna ska skolans ansvariga förvaltningsorgan anta läroplaner för den allmänbildande utbildningen, för enskilda utbildningsprogram inom den grundläggande yrkesutbildningen samt för annan utbildning på gymnasienivå.

I en läroplan beskrivs mål och innehåll för lärandet, ämnesuppdelning och uppdelning i examensdelar. Läroplaner ska möjliggöra studerandes individuella val i studierna.

Landskapsregeringen fastställer med beaktande av läroplansgrunderna en läroplan för de obligatoriska allmänna ämnena, vilken är gemensam för alla utbildningsprogram inom den grundläggande yrkesutbildningen.

Antagna läroplaner ska lämnas till landskapsregeringen för kännedom.

18 §

Personlig studieplan

Rektorn ska tillse att det för varje studerande upprättas en personlig studieplan samt att studieplanen revideras vid behov. Studieplanen ska innehålla uppgifter om den studerandes studiegång och om de val av kurser och examensdelar som den studerande har gjort.

3 kap.

Bedömning och examen

19 §

Bedömningens syfte

De studerandes inläring, skolarbete och kunskaper ska bedömas mångsidigt. Bedömningens syfte är att leda och stimulera de studerande i deras studier samt att utveckla deras förutsättningar att bedöma sig själva.

20 §

Bedömning inom yrkesutbildning

Inom grundläggande yrkesutbildning och annan yrkesinriktad utbildning på gymnasienivå

ska den studerandes yrkeskunnande bedömas, förutom genom annan form av bedömning, utgående från yrkesprov som den studerande genomgår i arbetssituationer eller arbetsuppgifter på en arbetsplats, i skolan eller på någon annan plats som skolan anvisar.

21 §

Beslut om bedömning

Vid bedömning av en studerandes studieprestationer och kunnande beslutar den lärare som svarar för undervisningen i de studier som ska bedömas eller, om lärarna är flera, lärarna gemensamt. I fråga om den i examen ingående utbildningen som ordnas på en arbetsplats i samband med praktiska arbetsuppgifter, bedöms den studerandes yrkeskunnande av den lärare som svarar för undervisningen och en av arbetsgivaren utsedd person gemensamt. Vid bedömning av yrkesprov beslutar de utsedda bedömnarna, eller inom Ålands yrkesgymnasium de arbetslivsföreträdare som utsetts av berört yrkesråd, gemensamt eller var för sig.

Vid bedömning av de teoretiska studierna i läroavtalsutbildningen beslutar läraren eller, om lärarna är flera, lärarna gemensamt och i den utbildning som sker på en arbetsplats en person som arbetsgivaren utser. Skolans ansvariga förvaltningsorgan beslutar om sammanställandet av bedömningen av de teoretiska studierna och om bedömningen av den utbildning som sker på en arbetsplats.

22 §

Rättelse av bedömning av prestation

En studerande som är missnöjd med bedömningen av sin prestation eller med tillgodoräknande av studier som den studerande har fullgjort i annan utbildning, eller på annat sätt visat kunnande, kan skriftligen eller muntligen begära rättelse inom 14 dagar från det att den studerande fått del av bedömningen. En begäran om rättelse av bedömning av en prestation begärs hos den eller de lärare, eller annan person, som har utfört bedömningen. Om den studerande är missnöjd med det beslut han eller hon därvid fått ska ärendet överlämnas till rektor för avgörande. Om den studerande är missnöjd även med rektors beslut ska ärendet överlämnas till landskapsregeringen som ska pröva om en ny bedömning ska göras.

Ett yrkande om rättelse av bedömningen av ett yrkesprov riktas till berört yrkesråd. Den studerande kan begära att landskapsregeringen omprövar ett beslut som yrkesrådet fattat med anledning av ett rättelseyrkande.

Om landskapsregeringens beslut angående ett rättelseyrkande innebär att en ny bedöm-

ning ska göras ska landskapsregeringen också besluta vem som ska utföra den nya bedömningen.

23 §

Validering

Validering är en process med strukturerad bedömning, värdering, dokumentation samt erkännande av en persons kunskaper och kompetens, oberoende av hur de förvärvats.

En sökandes kunnande ska visas och bedömas enligt vad läroplanen och fastställda bedömningsgrunder kräver.

Validering regleras närmare i landskapsförordning.

24 §

Tillgodoräknande av tidigare studier och kunnande

En studerande i gymnasieutbildning och annan utbildning på gymnasienivå har rätt att tillgodoräkna sig studieprestationer som har slutförts i andra sammanhang och kunnande som förvärvats på annat sätt om innehållet i huvudsak motsvarar vad som krävs enligt läroplanen. Vid behov ska kunnandet visas på det sätt skolan bestämmer. Genom erkännande av kunnande kan den studerande få obligatoriska, alternativa eller valfria studier som ingår i läroplanen tillgodoräknade.

Beslut om tillgodoräknande av studieprestationer som slutförts i ett annat sammanhang eller kunnande som förvärvats på annat sätt fattas av rektorn.

25 §

Allmänbildande gymnasieexamen

Då en studerande har slutfört sin i 8 § avsedda allmänbildande gymnasieutbildning i enlighet med i läroplanen fastställda mål erhåller den studerande en allmänbildande gymnasieexamen. I den allmänbildande gymnasieexamen ingår ett gymnasieexamensbetyg som utfärdas av Ålands lyceum och ett studentexamensbetyg som utfärdas av studentexamensnämnden.

I studentexamen ingår deltagande i minst fyra studentexamensprov. Den studerande ska avlägga prov i svenska och litteratur samt enligt eget val tre prov av en grupp som består av provet i finska, provet i ett främmande språk, provet i matematik och provet i ett realämne. Utöver dessa prov kan den studerande delta i ett eller flera extra prov.

26 §

Gymnasieexamen med yrkesinriktning

Då en studerande har slutfört sin i 9 § avsedda grundläggande yrkesutbildning i enlig-

het med i läroplanen fastställda mål erhåller den studerande en gymnasieexamen med yrkesinriktning. I gymnasieexamen med yrkesinriktning ingår ett gymnasieexamensbetyg och ett yrkesprovsbetyg vilka utfärdas av Ålands yrkesgymnasium.

I riket gällande examensbenämningar för grundexamen är tillämpliga i landskapet, om inte annat särskilt stadgas om examensbenämningar i landskapsförordning.

27 §

Annan examen

Sådan annan utbildning på gymnasienivå som avses i 2 § 3 mom. kan avslutas med en examen. Med examen menas klargör om de studerande har uppnått de kunskaper och färdigheter som yrkesskickligheten inom ett studieområde eller angivet yrkesområde förutsätter.

Närmare bestämmelser om vad som ska ingå i betyg och intyg som ingår i den examen som avses i 1 mom. ges i läroplansgrunderna.

28 §

Examensnämnd

Landskapsregeringen tillsätter för tre år i sänder en examensnämnd med uppgift att leda, ordna och genomföra studentexamen. Examensnämnden är administrativt underställd landskapsregeringen. Utöver vad som föreskrivs i 2 mom. kan landskapsregeringen i landskapsförordning besluta närmare om nämnden och dess uppgifter. Bestämmelserna i detta moment ska inte tillämpas om förvaltningsuppgifterna i fråga om studentexamen sköts av den statliga studentexamensnämnden med stöd av en överenskommelseförordning.

Vid ordnandet av studentexamen enligt denna lag ska även bestämmelserna i lagen om anordnande av studentexamen (FFS 672/2005) och de bestämmelser som statsrådet har utfärdat i förordning i fråga om deltagande i studentexamen, prov och omtagning av dem, bedömning och genomförandet av examen, i övrigt iakttas i tillämpliga delar. Hänvisningar i de i detta moment angivna riksförfattningarna till bestämmelser i rikslagstiftningen ska avse motsvarande bestämmelser i landskapslagstiftningen.

29 §

Rätten att delta i studentexamen

En studerande som genomgår allmänbildande gymnasieutbildning har rätt att avlägga studentexamen.

Andra än studerande som har genomgått den allmänbildande gymnasieutbildningens lärokurs får delta i studentexamen och studentexamensprov, om de har avlagt

1) den allmänbildande gymnasieutbildningens lärokurs eller motsvarande lärokurs utanför landskapet,

2) en gymnasieexamen med yrkesinriktning som omfattar minst 120 studieveckor eller motsvarande och om de har avlagt de obligatoriska kurserna i de ämnen som de avser att avlägga studentexamensprov i eller

3) en examen eller studier som är kortare än den examen som avses i 2 punkten, om examen eller studierna bygger på grundskoleutbildningen med minst två år eller motsvarande tidigare lärokurs, samt de extra studier som har föreskrivits av den nämnd som avses i 28 §.

Den som är studerande inom en utbildning som leder till en gymnasieexamen med yrkesinriktning som avses i 1 mom. 2 punkten kan delta i studentexamen medan han eller hon fortfarande deltar i utbildningen i fråga. En förutsättning för att kunna delta i studentexamen enligt detta moment är dock att den studerande har avklarat studier som omfattar minst ett och ett halvt års heltidstudier.

Rektorn för Ålands lyceum fattar beslut om rätten att delta i studentexamen.

30 §

Rättelse av beslut om deltagande i studentexamen

Den som av rektorn för Ålands lyceum har förvägrats rätt att delta i studentexamen eller i ett prov som hör till examen kan, inom 14 dagar räknat från att beslutet delgivits, skriftligen begära rättelse hos skolans ansvariga förvaltningsorgan. I rättelseyrkandet, som läggs till grund för det ansvariga förvaltningsorganets prövning, ska anges vilket beslut som önskas rättat och de omständigheter som rättelseyrkandet grundar sig på. Ett rättelseyrkande ska behandlas utan dröjsmål. Om inte annat visas anses ett beslut vara delgivet den sjunde dagen efter den dag då beslutet lämnats för postbefordran under den adress som den som begär rättelse har uppgivit.

31 §

Yrkesråd

Skolans ansvariga förvaltningsorgan tillsätter yrkesråd. Ett yrkesråd kan vara gemensamt för flera skolor. Varje yrkesråd ska inom sitt yrkesutbildningsområde

1) initiera och stöda utbildningens utveckling,

2) planera och tillse att yrkesprov och validering genomförs,

3) godkänna planer för genomförande och bedömning av yrkesprov som utgör en del av läroplanen,

4) utarbeta förslag till bedömningsgrunder för yrkesprov och för validering som krävs för att enligt arbetsmarknadsbehov utöva ett visst yrke samt översända det till landskapsregeringen för fastställelse,

5) utse bedömare av yrkesprov och validering samt

6) övervaka yrkesprovs- och valideringsverksamheten.

Yrkesråden kan ta initiativ i frågor som rör läroplan, yrkesprov och kompetenshöjande utbildning. Bestämmelser om yrkesrådets beslutsfattande och andra omständigheter av betydelse för yrkesrådets funktion och uppgifter anges i reglementet.

Ett yrkesråds medlemmar ska företräda lärarna, arbets- och näringslivet samt de studerande. De utses för högst tre år i sänder. Ordföranden ska företräda arbets- och näringslivet. En medlem som företräder de studerande ska ha fyllt 15 år. En medlem som företräder de studerande har rätt att närvara och yttra sig när rådet behandlar ett rättelseyrkande som gäller bedömningen av en studerande.

Yrkesrådets uppdrag regleras närmare i landskapsförordning.

32 §

Beslut samt information om utfärdande av betyg och intyg

Beslut om betyg och intyg ska för varje studerande fattas av rektor och den eller de lärare som ansvarar för det enskilda läroämnet eller ämnesgruppen. Beslut om betyg över avlagt yrkesprov inom Ålands yrkesgymnasium fattas av det yrkesråd som tillsatts för utbildningen.

De studerande ska fortlöpande få information om de bedömningsgrunder och -kriterier som tillämpas i utbildningen och om hur de har tillämpats vid bedömningen av de studerandes framsteg och studieresultat.

33 §

Betyg och intyg efter avbrutna studier

På begäran av den som har avlagt en eller flera examensdelar utan att ha slutfört gymnasieutbildning med yrkesinriktning, ska betyg ges över slutförda studier, avlagda yrkesprov och över tidigare förvärvat kunnande (skiljebetyg). Utöver vitsord ska i betyget antecknas sådana examensdelar som personen har deltagit i men inte slutfört, samt uppgifter om vilka arbeten som förutsätts vara genomförda för att examensbetyg ska ges.

4 kap. Studerande

Antagning m. m.

34 §

Antagning av studerande

Landskapsregeringen beslutar om grunder för antagning av studerande till all utbildning som ges med stöd av denna lag, efter samråd med berörda skolor och instanser.

En fristående huvudmans ansvariga förvaltningsorgan antar studerande till utbildning. Vid Ålands gymnasium beslutar styrelsen om antagningen av studerande till utbildning vid lyceet och yrkesgymnasiet.

Skolan ska föra ett register med nödvändiga uppgifter om de sökande till skolan, deras studieprestationer och kunnande samt uppgifter om de sökandes avklarade studier. Närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter finns i landskapslagen (2007:88) om behandling av personuppgifter inom landskaps- och kommunalförvaltningen.

35 §

Rättelse av antagning

En sökande som är missnöjd med antagningen av studerande till en utbildning kan skriftligen begära rättelse hos det ansvariga förvaltningsorganet inom 14 dagar från det att beslutet delgivits. Om inte annat visas anses ett beslut vara delgivet den sjunde dagen efter den dag då beslutet lämnats för postbefordran under den adress som den som begär rättelse har uppgivit. Resultaten av antagningen får på grund av en begäran om rättelse inte ändras till nackdel för den som blivit antagen som studerande.

36 §

Studerande

Med en studerande avses i denna lag den som är antagen till gymnasieutbildning eller annan utbildning på gymnasienivå. Den studerande har rätt till undervisning enligt läroplan samt rätt till en trygg studiemiljö.

En studerande ska delta i undervisning enligt läroplan för berörd utbildning, om han eller hon inte har befriats från den eller av disciplinära skäl har avstängts eller förvägrats rätt att delta i undervisningen. En studerande ska utföra sina uppgifter omsorgsfullt, respektera planerad studietakt, uppträda hänsynsfullt, följa skolans ordningsregler, lärares och annan personals anvisningar samt hantera skolans

egendom ansvarsfullt. En läroavtalsstuderande ska dessutom göra sig förtrogen med de krav som gäller för att kunna utföra kvalificerade uppgifter i arbetslivet med framgång samt aktivt delta i den planerade undervisningen.

37 §

Opartiskt bemötande

De studerande ska bemötas opartiskt så att ingen diskrimineras. Bestämmelser om diskriminering finns i landskapslagen (2005:66) om förhindrande av diskriminering i landskapet Åland.

38 §

Befrielse från skyldighet att delta i viss undervisning

På ansökan av den studerande eller av en omyndig studerandes vårdnadshavare kan en studerande av särskilda skäl befrias från skyldighet att delta i viss undervisning.

På den studerandes eller en omyndig studerandes vårdnadshavares begäran ska en studerande befrias från undervisning i religionskunskap om undervisningen i huvudsak ges enligt ett religionssamfunds lära till vilket den studerande inte hör. Med religionssamfund avses vad som enligt religionsfrihetslagen (FFS 453/2003) är religionssamfund eller registrerat religionssamfund. Undervisning i livsåskådningskunskap ska ordnas då en studerande befriats från undervisningen i religionskunskap och den studerande eller en omyndig studerandes vårdnadshavare inte ordnar annan undervisning.

39 §

Ledighet

En skolas rektor kan av särskild orsak bevilja en studerande ledighet.

40 §

Hörande av studerande

Skolan ska ge de studerande möjlighet att delta i utvecklandet av utbildningen samt höra dem innan beslut fattas i ärenden som gäller undervisningen eller som annars väsentligt inverkar på de studerandes ställning.

Studiesociala förmåner

41 §

Skolmåltid

Varje arbetsdag ska en skolmåltid ordnas avgiftsfritt för de studerande om inte landskapsregeringen av särskilda skäl beslutar annat.

42 §

Skolhälso- och studerandevård

De studerande har rätt till skolhälsovård. Skolhälsovården och annan studerandevård ska bedrivas förebyggande och befrämja god fysisk och psykisk hälsa hos de studerande. Skolan ska se till att de studerande ges information om den skolhälsovård och studerandevård som erbjuds dem.

Studerande med funktionsnedsättning eller studerande i behov av särskilt stöd har i enlighet med vad som särskilt bestäms rätt till de biträdestjänster, andra undervisnings- och studerandevårdstjänster samt särskilda hjälpmedel som studierna kräver.

43 §

Avgifter

Undervisning som leder till examen i Ålands lyceum och Ålands yrkesgymnasium är avgiftsfri för de studerande om inte annat följer av bestämmelserna i denna paragraf. Handledd praktik och läroavtal som ingår i denna utbildning kan bekostas av Ålands gymnasium i den omfattning som skolan beslutar.

Ålands gymnasium kan uppbära en avgift för deltagande i studentexamen samt för deltagande i annan än i 1 mom. avsedd undervisning. Avgift för deltagande i studentexamen uppbärs med det belopp som i riket bestämts gälla för deltagande i sådan examen med stöd av rikets gymnasielag (FFS 629/1998). Enligt avtal och i enlighet med rikets särskilda bestämmelser därom kan Ålands gymnasium biträda med att uppbära en avgift för utbildning som ordnas i landskapet i enlighet med en i riket gällande läroplan, där de studerandes prestation bedöms av en riksmyndighet.

Styrelsen beslutar om de avgifter som ska uppbäras för annan än i 1 mom. avsedd undervisning, med iakttagande i tillämpliga delar av vad som i landskapslagen (1993:27) om grunderna för avgifter till landskapet bestäms om offentligt rättsliga prestationer.

44 §

Studerande med hemkommun utanför landskapet

Bestämmelser om grunder för beviljande av stöd till studerande finns i landskapslagen (2006:71) om studiestöd.

45 §

Närmare bestämmelser om studiesociala förmåner

Landskapsregeringen fastställer i landskapsförordning grunder för ersättning för

skolskjuts, boende samt övriga studiesociala förmåner som studerande kan beviljas.

Disciplinära åtgärder

46 §

Varning och avstängning

Studerande som bryter mot bestämmelserna i 36 § 2 mom. och som trots rektors varning inte rättar sig kan av skolans ansvariga förvaltningsorgan på ett lärarkollegiums förslag avstängas för viss tid, högst ett år. Det ansvariga förvaltningsorganet kan besluta att avstängningen ska börja verkställas omedelbart. Innan beslut om avstängning tas ska den studerande och, i förekommande fall, omyndig studerandes vårdnadshavare beredas tillfälle att yttra sig i ärendet.

En studerande kan ges en skriftlig varning om denne gör sig skyldig till fusk, stör undervisning eller annars bryter mot ordningen i skolan. Om förseelsen är allvarlig eller om den studerande trots en skriftlig varning uppför sig olämpligt kan skolan besluta om avstängning för viss tid, högst ett år.

En studerande som stör en lektionsundervisning kan förvägras rätt att delta i undervisningen för den tid som återstår av lektionen.

En studerande kan förvägras rätt att delta i undervisningen för högst den återstående arbetsdagen om denne uppför sig så våldsamt eller hotfullt att undervisningen orimligt försvåras eller säkerheten äventyras för annan studerande eller person som arbetar eller vistas i skolan eller i därtill hörande verksamhet.

En studerande som är föremål för rannsaking med anledning av brott kan för den tid som rannsakingen pågår avstängas från studierna, om det är motiverat med hänsyn till det brott som han eller hon misstänks ha gjort sig skyldig till eller omständigheter som har samband med detta.

47 §

Disciplinärenden

Innan ett beslut fattas enligt 46 § 2 eller 5 mom. ska den omständighet som hänför sig till beslutet och som åtgärden grundar sig på preciseras, den studerande höras samt annan nödvändig utredning göras som beslutet förutsätter.

Innan en omyndig studerande blir föremål för en sådan disciplinär åtgärd som avses i 46 § 2 och 5 mom. ska vårdnadshavaren ges tillfälle att bli hörd. En omyndig studerandes vårdnadshavare ska underrättas om andra disciplinära åtgärder beslutas. Om en studerande

förvägras undervisning ska skolan vid behov underrätta den sociala myndigheten i den studerandes hemkommun om detta. Ett beslut om åtgärd enligt 46 § 2 och 5 mom. ska utfärdas och beslutet registreras. Ett beslut om åtgärd enligt 46 § 3 och 4 mom. ska registreras.

Ett beslut om avstängning av en studerande för en viss tid eller om uppsägning från skolans studerandeboende kan verkställas även om det överklagats, om skolan eller förvaltningsdomstolen inte beslutar något annat.

Ett beslut om verkställighet av ett icke laga-kraftvunnet beslut om avstängning för en viss tid och ett beslut om den tidpunkt då verkställigheten inleds ska fattas samtidigt.

48 §

Avlägsnande av studerande

Om en studerande inte rättar sig efter en uppmaning att avlägsna sig enligt 46 § 3 mom. har läraren eller berörd rektor rätt att avlägsna honom eller henne från klassrummet eller ett annat undervisningsutrymme, eller från en skoltillställning. Läraren eller berörd rektor har också rätt att avlägsna en studerande från skolans område, om den studerande inte avlägsnar sig efter att ha fått veta att han eller hon avstängts från undervisningen enligt 46 § 3 och 4 mom.

Om en studerande som ska avlägsnas försöker förhindra detta genom aktivt fysiskt motstånd, har läraren eller berörd rektor rätt att använda sådana maktmedel som är nödvändiga för att få honom eller henne avlägsnad och som med hänsyn till den studerandes ålder och situationens hotfullhet eller motståndets allvar och en helhetsbedömning av situationen kan anses vara försvarbara.

Läraren eller berörd rektor kan i situationer som avses i 1 och 2 mom. agera tillsammans eller var för sig. Det är förbjudet att använda maktmedelsredskap för att avlägsna den studerande. Om läraren eller berörd rektor använt sig av maktmedel ska han eller hon lämna en skriftlig redogörelse för händelsen till det ansvariga förvaltningsorganet eller annars till skolans ledning.

Närmare bestämmelser om vad som är att anse som försvarligt användande av maktmedel finns i 4 kap. 6 § strafflagen (FFS 39/1889).

49 §

Omhändertagande av föremål

Rektorn eller en lärare får från en studerande omhändertaga föremål som används på ett sätt som är störande för skolverksamheten eller som kan utgöra en fara för säkerheten i denna.

Ett föremål som har omhändertagits enligt 1 mom. ska återlämnas till den studerande senast vid den tidpunkt då skoldagen är slut för den studerande. Om den studerande vid upprepade tillfällen tagit med sig föremål som omfattas av 1 mom. eller om det med hänsyn till föremålets beskaffenhet finns särskild anledning att inte återlämna det, behöver dock inte föremålet lämnas tillbaka innan den studerandes vårdnadshavare har underrättats om omhändertagandet. Ett omhändertagande får inte bestå längre än till och med fjärde dagen efter verkställandet av omhändertagandet.

Om ett föremål som har omhändertagits enligt 1 mom. kan antas bli förverkat enligt straff-, narkotika- eller annan tvångsmedelslagstiftning ska rektorn eller den som rektorn har bestämt skyndsamt anmäla omhändertagandet till polismyndigheten. Omhändertagandet får i dessa fall bestå tills frågan om föremålet ska tas i beslag har prövats av polisen.

50 §

Åtal eller domstolsbeslut

Under den tid då åtal mot en studerande är anhängigt vid allmän domstol får inte disciplinärt förfarande av samma skäl inledas eller fortsättas mot den studerande.

Om en domstol har frikänt en studerande, får inte disciplinärt förfarande av samma skäl inledas eller fortsättas annat än på grund av en sådan omständighet som inte kan betraktas som ett brott men som kan medföra en disciplinär åtgärd.

Om en domstol har dömt en studerande till straff eller har frikänt en studerande, får han eller hon inte av samma skäl ges en disciplinär åtgärd. En studerande kan dock avstängas för viss tid om det med hänsyn till den studerandes brott eller omständigheter i samband med det är motiverat.

5 kap.

Ålands gymnasium

51 §

Kapitlets tillämpningsområde

Ålands gymnasium är en under landskapsregeringen lydande myndighet. Ålands gymnasium företräds av styrelsen samt, inom sina befogenheter, av rektorn för Ålands lyceum, rektorn för Ålands yrkesgymnasium samt av förvaltningschefen för Ålands gymnasiums samordnings- och resursenhet.

I detta kapitel finns bestämmelser om Ålands gymnasiums uppdrag, organisation och verksamhet.

52 §

Rättsförmåga

Ålands gymnasium kan sluta avtal inom ramen för Ålands gymnasiums ordinarie verksamhet om inte landskapsregeringen beslutar något annat.

Organisation och ledning

53 §

Ålands gymnasiums uppdrag

I Ålands lyceum och i Ålands yrkesgymnasium ska gymnasieutbildning och annan utbildning ordnas på gymnasienivå. Gymnasieutbildningen ska sträva till att höja allmänbildningen, yrkeskunnandet, utveckla arbetslivet, tillgodose näringslivets behov av kunnande samt främja sysselsättningen.

Ålands gymnasium ska ha behövlig administrativ förvaltning avseende ekonomi, anställnings- och lönefrågor, fastighetsförvaltning, informationsteknik, studerandeantagning, kvalitetssäkring, marknadsföring och information.

Ålands gymnasium kan bedriva service-, arbets- och rörelseverksamhet samt kan utföra beställningsuppdrag som ansluter till utbildningen. Rörelseverksamhet får dock endast bedrivas i syfte att ge studerande sådan praktisk undervisning som en utbildning förutsätter. Ålands gymnasium kan bedriva informations- och utvecklingsverksamhet som tjänar undervisningen och stöder arbetslivet. För studerande med funktionsnedsättning kan ordnas undervisning och handledning i träningssyfte. Ålands gymnasium kan ordna utbildning som förbereder för examensinriktad gymnasieutbildning.

54 §

Styrelsen

Ålands gymnasium leds av en styrelse med högst sju medlemmar samt personliga ersättare för dem. Styrelsen är Ålands gymnasiums ansvariga förvaltningsorgan.

För den tid under vilken landskapsregeringens mandatperiod varar utser och tillsätter landskapsregeringen styrelsemedlemmar och deras ersättare. Dessa ska ha sakkunskap inom gymnasiets utbildningsområden. Landskapsregeringen utser bland dem en ordförande och en vice ordförande för styrelsen. Styrelsens ordförande, övriga medlemmar och ersättare får inte vara anställda i Ålands gymnasium. Styrelsen ska bereda företrädare för de studerande möjlighet att delta i styrelsesammanträden. Styrelsen kan även bereda företrädare för lä-

rare och övrig personal möjlighet att delta. Företrädare för de studerande, lärarna och annan personal som deltar i ett styrelsesammanträde har yttranderätt.

Landskapsregeringen kan skilja medlem och ersättare från styrelseuppdrag innan mandatiden gått ut. Om en ordförande, medlem eller ersättare skiljs från sitt uppdrag eller avlider ska en ny ordförande, medlem respektive ersättare utses för den återstående mandattiden. Landskapsregeringen beslutar om arvode för styrelsens medlemmar.

55 §

Styrelsemöten

Styrelsens arbete leds av ordföranden eller vid förfall för denne av vice ordföranden.

Styrelsen är beslutförför då ordföranden eller vice ordföranden och minst hälften av de övriga medlemmarna är närvarande. Beslut fattas med enkel majoritet. Faller rösterna lika avgör ordförandens röst, utom vid personval då lotten avgör. Faller rösterna lika vid behandling av disciplinärt ärende vinner den åsikt som företräder den lindrigaste påföljden.

Styrelsen sammanträder på kallelse av ordföranden eller vid förfall för ordföranden på kallelse av vice ordföranden. Styrelsen ska sammankallas för behandling av visst ärende då förvaltningschefen, en rektor eller minst tre av styrelsens medlemmar begär det. Vid styrelsens sammanträden förs protokoll, vilka justeras på det sätt som styrelsen bestämmer. Förvaltningschefen eller förvaltningschefens ställföreträdare är föredragande i styrelsen. Om i en enskild fråga ansvarsområdet inte är klart kan styrelsen utse en föredragande för frågan.

Styrelsen kan i enskilda ärenden kalla sakkunniga att delta i styrelsens sammanträde.

56 §

Styrelsens uppdrag

Styrelsen har lednings- och utvecklingsansvar för utbildningen och övriga verksamheter i Ålands gymnasium. Styrelsen har som Ålands gymnasiums högsta ansvariga förvaltningsorgan under landskapsregeringen tillsynsansvar för de interna besluten samt ska pröva om verksamheten bedrivs effektivt, författningsenligt och i överensstämmelse med gymnasieutbildningens allmänna mål.

Styrelsen ska fatta de övergripande besluten om riktlinjerna för gymnasiets verksamhet och genomförande av gymnasiets uppdrag, utarbeta gymnasiets verksamhets- och ekonomiplan, uppgöra budget samt besluta om uppföljning och utvärdering av verksamheten. Årligen ska

en verksamhets- och ekonomiplan göras för gymnasiet.

Styrelsen ska dessutom

1) anta läroplaner enligt 16 och 17 §§ samt 5 § 4 mom. landskapslagen (1998:59) om läroavtalsutbildning,

2) årligen tillställa landskapsregeringen Ålands gymnasiums förslag till budget,

3) besluta om den interna fördelningen av budgetanslagen och det interna budgetansvaret inom ramen för de riktlinjer landskapsbudgeten anger,

4) årligen tillställa landskapsregeringen en verksamhetsberättelse över det gångna läsåret,

5) besluta om riktlinjer och befogenheter för lyceet, yrkesgymnasiet och samordningsenheten,

6) utarbeta förslag till reglemente samt överända det till landskapsregeringen för fastställelse,

7) utarbeta underlag för dimensionering av studieplatser,

8) besluta om styrdokument, instruktioner och handlingsplaner inom Ålands gymnasium,

9) tillsätta yrkesråd,

10) besluta om läsårets arbetstid för studerande och lärare,

11) anställa ordinarie personal samt

12) besluta i övriga ärenden som enligt denna lag ankommer på styrelsen eller är av principiell karaktär.

Styrelsen kan delegera avgränsade uppgifter som avses i 4 mom. punkterna 8, 9, 11 och 12.

Andra frågor än de som avses i 1 mom. ska avgöras av förvaltningschefen, om inte annat är föreskrivet i lag eller förordning eller styrelsen har beslutat något annat. Har i denna lag eller i en förordning föreskrivits att en viss uppgift ankommer på förvaltningschefen eller en rektor får styrelsen inte ta över den uppgiften.

57 §

Förvaltningschef

För ledning och utveckling av Ålands gymnasium utser styrelsen för viss tid en förvaltningschef. Förvaltningschefen är föredragande i styrelsen i alla ärenden som rör myndigheten Ålands gymnasium och de underlydande skolorna. Till förvaltningschefens ansvarsområden hör den allmänna förvaltningen, ekonomin, anställnings- och lönefrågor, fastighetsskötsel och -förvaltning, informationsteknik, kvalitets-säkring av den administrativa verksamheten, marknadsföring och information.

Förvaltningschefen ska besluta i ärenden som enligt grunderna för förvaltningschefens

ansvar åligger denne samt i sådana frågor företräda Ålands gymnasium. Förvaltningschefen kan delegera uppgifter, om inte något annat är särskilt föreskrivet.

58 § *Rektorer*

För ledning och utveckling av Ålands gymnasium under förvaltningschefen utser styrelsen för viss tid en rektor för Ålands lyceum och en rektor för Ålands yrkesgymnasium. Varje rektor ska inom sitt ansvarsområde och i samförstånd särskilt verka för att utbildningsutbudet svarar mot de studerandes och arbetsmarknadens behov samt tillse att verksamheten bedrivs effektivt, författningsenligt och i överensstämmelse med gymnasiets uppdrag. Vid behov kan rektorn anställa tillfällig personal till skolan. Varje rektor

- 1) har ett pedagogiskt lednings- och utvecklingsansvar,
- 2) har personal-, ekonomi- och budgetansvar i enlighet med vad som anges i reglementet samt
- 3) ska besluta i ärenden som enligt grunderna för rektors ansvar åligger dem samt i sådana frågor företräda Ålands gymnasium.

En rektor kan delegera uppgifter, om inte något annat är särskilt föreskrivet.

59 § *Gemensamma bestämmelser om förvaltningschefen och rektorerna*

Förvaltningschefen och rektorerna ska verka för att gymnasiets personal-, budget-, fastighets- och internkommunikationsverksamheter bedrivs effektivt, författningsenligt och i överensstämmelse med gymnasiets uppdrag.

Styrelsen får säga upp rektorer och förvaltningschef, förutom på de grunder som allmänt gäller uppsägning av landskapets tjänstemän, när det med hänsyn till tjänstens natur finns ett godtagbart och motiverat skäl till uppsägningen. Uppsägningen får ske så att anställningen upphör med omedelbar verkan. I sådant fall har den som blir uppsagd rätt till en ersättning som motsvarar lön för uppsägningstiden.

60 § *Samordningsgrupp*

Rektorn för Ålands lyceum, rektorn för Ålands yrkesgymnasium och förvaltningschefen utgör en samordningsgrupp för Ålands gymnasium. Förvaltningschefen är samordningsgruppens ordförande. Styrelsen kan utse ytterligare medlemmar i samordningsgruppen. Samord-

ningsgruppen ska organisera verksamheten så att gymnasiets totala resurser samordnas och används optimalt.

61 § *Ledningsgrupp*

Ålands lyceum och Ålands yrkesgymnasium ska var för sig ha en ledningsgrupp. I en ledningsgrupp ska ingå rektorn, företrädare för studerande, lärare och övrig personal samt dem som rektorn beslutar ska ingå i gruppen. Varje ledningsgrupp ska organisera verksamheten inom sitt ansvarsområde så att gymnasiets totala resurser samordnas och används optimalt. Rektorerna kan organisera lärarna i ändamålsenliga lärarlag.

62 § *Lärarkollegium*

En lärare tillhör ett lärarkollegium i den skola där läraren har merparten av sin undervisning. Ett lärarkollegium ska planera och utveckla undervisningen och övrig verksamhet inom sitt ansvarsområde samt behandla andra ärenden inom ansvarsområdet. Ett lärarkollegium är beslutfört då minst hälften av medlemmarna är närvarande.

63 § *Studerandekår och studeranderåd*

De studerande vid Ålands lyceum och Ålands yrkesgymnasium utgör var sin studerandekår. En studerandekår väljer ett studeranderåd för ett läsår. Studeranderådet ska främja studierna och studiesituationen inom Ålands gymnasiums skolor och kan i detta syfte till rektorn framföra förslag och avge utlåtanden samt kan ordna aktiviteter ägnade att stärka de studerandes samhörighet. Studeranderådet

- 1) väljer inom sig en ordförande och en vice ordförande,
- 2) utser en studerande som ska ingå i skolans ledningsgrupp,
- 3) beslutar om antalet medlemmar i efterföljande studeranderåd samt
- 4) beslutar om sitt sammanträdes- och beslutsförfarande.

Studerandekårerna får årligen för sin verksamhet ett anslag som fastställs i Ålands gymnasiums budget.

64 § *Reglemente för Ålands gymnasium*

I ett reglemente för Ålands gymnasium ska meddelas de närmare bestämmelser som behövs om skolornas interna organisation, beslutsfattande samt behövliga riktlinjer för

ansvarsfördelningen. Utöver vad i denna lag särskilt angivits ska i reglementet med beaktande av gymnasieutbildningens mål finnas närmare bestämmelser om

- 1) uppgiftsfördelning och beslutanderätt inom organisationen,
- 2) sammanträdes- och förvaltningsförfarande,
- 3) tjänstestruktur med behörighetskrav,
- 4) delegering av myndighetsutövning,
- 5) granskning av förvaltning och ekonomi,
- 6) antagning av studerande till kursverk-samhet,
- 7) allmänna grunder för samarbete mellan hem och skola,
- 8) målen för studerandevården,
- 9) hur studeranderåd utses,
- 10) delegering av beviljande av ledighet av särskild orsak för en studerande,
- 11) övriga angelägenheter som enligt lag eller särskilda föreskrifter ska ingå i reglementet samt
- 12) om tillsättande av samt skiljande från uppdrag som företrädare i styrelsen för studerande och lärare samt för övrig personal.

Personal

65 §

Anställningsförhållanden

I Ålands gymnasium kan finnas personal i offentligrättsligt eller privaträttsligt anställningsförhållande.

Om inte annat bestäms i denna lag eller landskapsregeringen beslutar annat handhar styrelsen de uppgifter som rör Ålands gymnasiums anställda och som enligt tjänstemannalagen (1987:61) för landskapet Åland ankommer på landskapsregeringen.

Beslut om förflyttning eller omplacering av personal i anställningsförhållande inom Ålands gymnasium fattas av styrelsen, medan beslut om förflyttning eller omplacering av personal i anställningsförhållande till och från en annan landskapsmyndighet eller landskapsinrättning samt om permittering fattas av landskapsregeringen. En förflyttning eller omplacering av personal i anställningsförhållande till och från en annan landskapsmyndighet eller landskapsinrättning kräver samtycke av Ålands gymnasium.

Beslut om beviljande av tjänstledighet och tiden för tjänstledigheten fattas enligt prövning, om inte annat följer av särskilda bestämmelser eller landskapets tjänstekollektivavtal.

Förvaltningschefen anställer, utom i de fall där rektor ska besluta, tjänsteförrättande tjänstemän och arbetstagare för sammanlagt

högst ett års tjänstgöring. Förvaltningschefen beviljar, utom i de fall där rektor ska besluta, tjänstledigheter på grund av lag eller kollektivavtal.

Rektor anställer lärare för sammanlagt högst ett års tjänstgöring, timlärare i huvudsyssla för sammanlagt ett års tjänstgöring samt kan tillsätta timlärare i bisyssla. Rektor beviljar lärare tjänstledighet enligt prövning på grund av lag eller kollektivavtal.

66 §

Tjänster och behörighetskrav

I Ålands gymnasium ska finnas en tjänst som förvaltningschef, en rektor för Ålands lyceum och en rektor för Ålands yrkesgymnasium samt det antal tjänster som dessa ansvarsområden förutsätter. För rektorn ska finnas en ställföreträdare. Vidare ska finnas det antal tjänster som lärare som Ålands gymnasiums studerandantal och timantal förutsätter samt ett behövligt antal övriga tjänster.

Behörighetskrav för förvaltningschefen, rektorerna, lärare och andra tjänster bestäms i landskapsförordning. Landskapsregeringen kan av särskilda skäl bevilja dispens från fastställda behörighetskrav.

67 §

Tystnadsplikt och hantering av känslig information

Medlemmar i styrelsen eller anställda i Ålands gymnasium får inte informera utomstående om vad som vid skötseln av uppgifter som rör skolväsendet framkommit i fråga om personliga eller ekonomiska omständigheter som rör en studerande eller dennes familj utan skriftligt samtycke av den berörda personen eller, i förekommande fall, av en omyndig studerandes vårdnadshavare. Sådan känslig information ska förvaras separat från andra uppgifter, samt ska om den är införd i register utplånas därifrån omedelbart då det inte finns grund för att bevara den för handläggning av myndighetens lagstadgade uppgifter.

Den som är anställd i Ålands gymnasium får utan hinder av 1 mom. och vad som i övrigt bestäms om tystnadsplikt lämna uppgifter till varandra samt till andra organ inom landskapets förvaltning, om uppgifterna är nödvändiga för att en studerandes skolgång ska kunna ordnas på ett ändamålsenligt sätt. Vad som är stadgat i 1 mom. hindrar inte heller att uppgifter lämnas till den som på tjänstens vägnar har rätt att få kännedom om saken.

Närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter finns i landskapslagen (2007:88)

om behandling av personuppgifter inom landskaps- och kommunalförvaltningen.

68 §

Övriga bestämmelser

Angående anställningsvillkor för tjänstemän gäller vad som överenskommits i tjänstekollektivavtal. För tjänstemän i Ålands gymnasium gäller, förutom denna lags bestämmelser, vad som särskilt är föreskrivet om landskapets tjänstemän.

6 kap.

Särskilda bestämmelser

69 §

Rättelseyrkande och rättelse

Om inte annat särskilt stadgas i denna lag kan en studerande eller en omyndig studerandes vårdnadshavare, som är missnöjd med ett beslut som skolan har fattat rörande den studerande, inom 21 dagar räknat från att beslutet fattats, skriftligen begära rättelse hos beslutsfattaren. Rättelse kan inte sökas avseende ett beslut om tid och plats för den studerandes studier, om individuell uppläggning av studierna för den studerande eller ett beslut som rör förvägrad rätt att delta i undervisning i enlighet med 46 § 3 eller 4 mom. I ett rättelseyrkande som läggs till grund för skolans prövning ska anges vilket beslut som önskas rättat och de omständigheter som rättelseyrkandet grundar sig på. Ett rättelseyrkande ska behandlas utan dröjsmål.

70 §

Besvär

Närmare bestämmelser om besvär över beslut som avses i denna lag finns i 25 § självstyrelselagen. Ändring får inte sökas genom besvär i beslut om bedömning av en studerande, beslut om tiden och platsen för en namngiven studerandes studier eller i beslut om annan individuell uppläggning av studierna. Besvär får heller inte anföras i ett ärende som avses i 46 § 3 och 4 mom.

71 §

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2011. Åtgärder som lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft. Landskapsregeringen kan innan denna lag träder ikraft tillsätta en styrelse för Ålands gymnasium. Vid tillsättande av styrelsen ska lagens 54 § i tillämpliga delar iakttas. Ålands gymnasium övertar vid ikraftträdandet av denna lag såsom avtalspart de gällande avtal som har ingåtts av berörda sko-

lor och inrättningar. De studeranderåd som tillsätts vid Ålands lyceum och vid Ålands yrkesgymnasium för läsåret 2011-2012 ska utöver ordförande och vice ordförande ha fem medlemmar.

Genom ikraftträdandet av denna lag upphävs landskapslagen (1997:52) och landskapsförordningen (2006:69) om utbildning på gymnasialstadienivå. Författningarna ska dock i tillämpliga delar tillämpas av Ålands gymnasium vid bedömning och examinering av studerande som under år 2011 slutför sina studier vid lyceet eller yrkesgymnasiet.

Landskapsförordningen (1997:60) om studiesociala förmåner för studerande på gymnasialstadienivå i landskapet Åland förblir i kraft tills landskapsregeringen upphäver den med stöd av 45 § i denna lag.

Om i annan författning nämns begreppet gymnasialstadienivå ska det avse begreppet gymnasienivå i denna lag.

72 §

Förflyttning av ordinarie personal

Ordinarie och tillsvidareanställd personal i arbetsavtalsförhållande vid Ålands handelsläroverk, Ålands hotell- och restaurangskola, Ålands lyceum, Ålands naturbruksskola, Ålands sjömansskola, Ålands vårdinstitut, Ålands yrkesskola samt vid utbildnings- och kulturavdelningen inom landskapsregeringens allmänna förvaltning med arbetsuppgifter vid Ålands läroavtalscenter förflyttas vid ikraftträdandet av denna lag till Ålands gymnasium och placeras efter anställningsförfarande, utan avbrott i anställningsförhållandet, in i den nya organisationen till de tjänster och arbetsuppgifter som finns tillgängliga. Den som förflyttas gör det med bibehållande av de pensionsförmåner som följer av den anställning från vilken personen förflyttas, dock med beaktande av vad om anställning vid landskapet är särskilt stadgat och om villkoren i berörda anställdas anställningsförhållande avtalas. Anställningsförhållandet för den som förflyttas fortgår utan avbrott i anställningsförhållandet, med beaktande av vad om anställning vid landskapet är särskilt stadgat och om villkoren i berörda anställdas anställningsförhållande avtalas.

Ordinarie och tillsvidareanställda arbetstagar får förflyttas enbart till sådan tjänst eller uppgift vars kompetenskrav han eller hon uppfyller och som kan anses vara lämplig för honom eller henne. Behörig för tjänst eller anställning i arbetsavtalsförhållande vid de skolor som omfattas av denna lag är den som när denna lag träder i kraft är behörig för sådan tjänst eller anställning i arbetsavtalsförhållande.

73 §
*Rätt att säga upp sitt
anställningsförhållande*

Ordinarie och tillsvidareanställd personal i arbetsavtalsförhållande får utan att iaktta anställningsförhållandets gällande uppsägnings- tid och oberoende av anställningsförhållandets

längd, senast inom en månad efter att beslut fattats om nytt anställningsförhållande inom Ålands gymnasium, säga upp sitt anställnings- förhållande från och med dagen för denna lags ikraftträdande.

Mariehamn den 15 februari 2011

BRITT LUNDBERG
vicelantråd

Katrin Sjögren
föredragande minister

